

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗΣ ΔΙΑΤΡΙΒΗΣ

Άρθρο 1

Προϋποθέσεις για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής

Υποψήφιοι για την απόκτηση διδακτορικού διπλώματος μπορούν να είναι:

(1) για το γνωστικό αντικείμενο της Φιλοσοφίας, οι κάτοχοι του Μ.Δ.Ε. του Π.Μ.Σ. του Τομέα Φιλοσοφίας ή ισότιμου τίτλου σπουδών άλλων πανεπιστημίων της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, και

(2) για το γνωστικό αντικείμενο της Παιδαγωγικής, οι κάτοχοι του Μ.Δ.Ε. των Τμημάτων: α) Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής, Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας, καθώς και ομοειδών Τμημάτων των Φιλοσοφικών Σχολών και των Παιδαγωγικών Τμημάτων Δημοτικής Εκπαίδευσης και Νηπιαγωγών, β) κάτοχοι του Μ.Δ.Ε. αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, εφόσον προσκομίσουν επισήμως αναγνωρισμένους ως ισότιμους τίτλους σπουδών, γ) κάτοχοι του Μ.Δ.Ε. άλλων Τμημάτων και Σχολών Ανώτατης Εκπαίδευσης, οι οποίοι διαθέτουν τριετή, τουλάχιστον, αποδεδειγμένη εκπαιδευτική εμπειρία· σε περίπτωση μη αποδεδειγμένης εκπαιδευτικής εμπειρίας υποχρεούνται να περατώσουν οργανωμένο κύκλο μαθημάτων που ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. Επιπλέον, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μπορούν να γίνουν δεκτοί/ές, μετά από αιτιολογημένη απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ., και μη κάτοχοι Μ.Δ.Ε. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, ο υποψήφιος διδάκτορας υποχρεούται να περατώσει οργανωμένο κύκλο μαθημάτων που ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ.

Άρθρο 2

Διαδικασία εκπόνησης διδακτορικής διατριβής

1. Ο κάτοχος Μ.Δ.Ε. που επιθυμεί να εκπονήσει διδακτορική διατριβή καταθέτει στη Γραμματεία του Τμήματος σχετική αίτηση, στην οποία δηλώνει τον ειδικότερο επιστημονικό τομέα των ενδιαφερόντων του και τον επιβλέποντα καθηγητή, ύστερα από προσυνηννόηση με τον τελευταίο. Επίσης, καταθέτει όσα δικαιολογητικά απαιτούνται από τις σχετικές διατάξεις, δηλαδή αίτηση, επικυρωμένο αντίγραφο πτυχίου και μεταπτυχιακού διπλώματος, βιογραφικό σημείωμα, υπεύθυνη δήλωση ότι δεν εκπονεί διδακτορική διατριβή σε άλλο Α.Ε.Ι., εσωτερικού ή εξωτερικού με το ίδιο ή παρόμοιο θέμα ούτε υπέβαλε τη διατριβή του για κρίση σε άλλο Α.Ε.Ι., εσωτερικού ή εξωτερικού, φωτοτυπία αστυνομικής ταυτότητας και δύο (2) φωτογραφίες.

2. Για κάθε υποψήφιο διδάκτορα η Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος, ύστερα από σχετική εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής του αντίστοιχου Π.Μ.Σ. ορίζει τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή, η οποία είναι αρμόδια για την καθοδήγηση και επίβλεψη του υποψηφίου.

3. Η τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή απαρτίζεται από τον επιβλέποντα καθηγητή, που είναι μέλος ΔΕΠ του αντίστοιχου Τομέα του Τμήματος Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής και ανήκει στη βαθμίδα του Καθηγητή, του Αναπληρωτή Καθηγητή ή του Επίκουρου Καθηγητή, και δύο άλλα μέλη ΔΕΠ του ιδίου ή άλλου Τμήματος του ιδίου ή άλλου Πανεπιστημίου της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, ή ανήκοντα στις λοιπές κατηγορίες που προβλέπουν οι κείμενες διατάξεις. Μπορεί να ορίζονται και μέλη ΔΕΠ τα οποία είναι σε άδεια. Τα μέλη της επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με αυτή στην οποία ο υποψήφιος διδάκτορας εκπονεί τη διατριβή του.

4. Ο επιβλέπων καθηγητής ή μέλος της τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μπορεί να αντικατασταθεί, αν υφίσταται αντικειμενική αδυναμία ή, όταν συντρέχουν σοβαροί λόγοι, μετά από αιτιολογημένη αίτηση δική του ή του υποψηφίου και με

ειδικά αιτιολογημένη και τεκμηριωμένη απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. Ο τρόπος άσκησης της επίβλεψης δεν μπορεί να συνιστά λόγο αντικατάστασης.

5. Η τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή, σε συνεργασία με τον υποψήφιο, ορίζει το θέμα της διατριβής, μέσα σε διάστημα έξι (6) μηνών από τον ορισμό της και το ανακοινώνει με έγγραφο της στη Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος. Το θέμα της διδακτορικής διατριβής μπορεί να αλλάξει με αιτιολογημένη αίτηση του υποψηφίου προς το Τμήμα και μετά από συνεννόησή του με τη Συμβουλευτική Επιτροπή, η οποία εισηγείται σχετικά στη Γ.Σ.Ε.Σ. που αποφασίζει. Η τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή, σε συνεργασία με τον υποψήφιο διδάκτορα, υποβάλλει έκθεση προόδου στη Γ.Σ.Ε.Σ. στο τέλος κάθε χρόνου από τον ορισμό της.

Άρθρο 3

Διαδικασία απονομής του τίτλου του διδάκτορος

1. Όταν ο υποψήφιος περατώσει το έργο του, το παρουσιάζει στην τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή. Αν η Επιτροπή κρίνει ότι μπορεί να προχωρήσει η διαδικασία αξιολόγησης, καταθέτει εισηγητική έκθεση και, παράλληλα, ο υποψήφιος διδάκτορας καταθέτει την εργασία του στη Γραμματεία του Τμήματος σε οκτώ (8) αντίτυπα.

2. Η Γ.Σ.Ε.Σ., ύστερα από πρόταση της οικείας Συντονιστικής Επιτροπής, ορίζει επταμελή Εξεταστική Επιτροπή. Στην εξεταστική Επιτροπή συμμετέχουν τα τρία (3) μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής. Τέσσερα (4) τουλάχιστον μέλη της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής πρέπει να είναι μέλη ΔΕΠ, εκ των οποίων τουλάχιστον δύο (2) πρέπει να ανήκουν στο οικείο Τμήμα. Τα υπόλοιπα μέλη της επιτροπής μπορεί να είναι μέλη ΔΕΠ Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, αποχωρήσαντες λόγω ορίου ηλικίας καθηγητές Α.Ε.Ι., καθηγητές Α.Σ.Ε.Ι. ή μέλη Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. και της Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε. ή ερευνητές των βαθμίδων Α', Β' ή Γ' αναγνωρισμένου ερευνητικού κέντρου του εσωτερικού ή εξωτερικού, οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος.

3. Όλα τα μέλη της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με αυτή, στην οποία ο υποψήφιος διδάκτορας εκπόνησε τη διατριβή του. Κατά τη διαδικασία εξέτασης της διδακτορικής διατριβής είναι δυνατόν να συμμετέχουν ως μέλη της εξεταστικής επιτροπής μέλη ΔΕΠ που βρίσκονται σε εκπαιδευτική ή άλλη άδεια.

4. Εντός εξήντα (60) ημερών από τη συγκρότηση της επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής γίνεται δημόσια η προφορική δοκιμασία του υποψηφίου. Η ημερομηνία, η ώρα και ο τόπος της δημόσιας υποστήριξης της διατριβής ορίζεται από την επταμελή εξεταστική επιτροπή. Η δημόσια δοκιμασία αναγγέλλεται μία, τουλάχιστον, εβδομάδα νωρίτερα με ανακοίνωση του οικείου Τομέα, η οποία αναρτάται στους Πίνακες ανακοινώσεων της Σχολής και των οικείων Σπουδαστηρίων και στο διαδίκτυο. Ο υποψήφιος αναπτύσσει τη διατριβή του μέσα σε τριάντα (30) λεπτά ενώπιον της επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής, η οποία επί μία (1) ώρα μπορεί να θέτει ερωτήσεις επί της διατριβής. Με ομόφωνη γνώμη της Επιτροπής είναι δυνατόν να υποβληθούν διευκρινιστικές ερωτήσεις και από το ακροατήριο. Η όλη διαδικασία δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δύο (2) ώρες.

5. Μετά την παραπάνω διαδικασία η Εξεταστική Επιτροπή αποσύρεται, για να αποφασίσει αν η διατριβή ήταν πρωτότυπη, κατά πόσον αποτελεί συμβολή στην επιστήμη και αν η υποστήριξή της από τον υποψήφιο ήταν επιτυχής. Η επταμελής Εξεταστική Επιτροπή αποφασίζει για την απονομή του τίτλου με φανερή ψηφοφορία. Για την έγκριση της διδακτορικής διατριβής απαιτείται η σύμφωνη γνώμη πέντε (5) τουλάχιστον μελών της επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής. Εφόσον το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας είναι θετικό, η εγκριθείσα διδακτορική διατριβή βαθμολογείται, με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών, με την ακόλουθη κλίμακα: Άριστα με διάκριση (σε όλως εξαιρετικές περιπτώσεις και μόνο με ομόφωνη απόφαση της επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής), Άριστα, Λίαν Καλώς, Καλώς. Σε περίπτωση ισοψηφίας, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται. Σε κάθε περίπτωση, αν υπάρχει ισοψηφία, υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής. Στη Συνεδρίαση προεδρεύει το αρχαιότερο στην υψηλότερη βαθμίδα από τα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής που ανήκει στο

Α.Π.Θ. Η Εξεταστική Επιτροπή, αμέσως μετά τη δημόσια δοκιμασία, με ευθύνη του Προέδρου της συντάσσει πρακτικό, το οποίο περιλαμβάνει εισήγηση του επιβλέποντος και αιτιολόγηση της ψήφου των μελών της επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής. Υπογράφεται από όλα τα παρόντα μέλη της Επιτροπής και διαβιβάζεται στη Γ.Σ.Ε.Σ.

6. Εφόσον η διατριβή εγκριθεί, ο υποψήφιος έχει υποχρέωση, προκειμένου να του απονεμηθεί ο τίτλος, να καταθέσει στη Γραμματεία του Τμήματος τέσσερα (4) αντίτυπα της διατριβής στην τελική της μορφή, μετά και τις τυχόν διορθώσεις, τα οποία διανέμονται ως εξής:

1 αντίτυπο στην Κεντρική Βιβλιοθήκη του ΑΠΘ (και σε ηλεκτρονική μορφή).

1 αντίτυπο στην Εθνική Βιβλιοθήκη.

1 αντίτυπο στη βιβλιοθήκη του οικείου Τομέα.

1 αντίτυπο στο ΕΚΤ (και σε ηλεκτρονική μορφή).

Άρθρο 4

Συμμετοχή υποψήφιων διδασκόντων στην ερευνητική και διδακτική διαδικασία

1. Οι υποψήφιοι διδάκτορες συμμετέχουν σε ημερίδες, συνέδρια, εκδηλώσεις και διαλέξεις που διοργανώνει ο οικείος Τομέας. Στον Τομέα Παιδαγωγικής οι υποψήφιοι διδάκτορες υποχρεούνται, επιπλέον, να συμμετέχουν στο Colloquium που διοργανώνει ο Τομέας, όπου συζητείται διεξοδικά ο σχεδιασμός και η πρόοδος της διατριβής τους και σε τυχόν εργαστήρια που σχετίζονται με το αντικείμενό τους.

2. Με πρόταση της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής και κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Οικονομικών μπορεί να ανατίθεται σε υποψήφιους διδάκτορες η επικουρία μελών ΔΕΠ, σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο, με ωριαία αντιμισθία που επιβαρύνει τον προϋπολογισμό του ΑΠΘ.

Άρθρο 5

Διάρκεια εκπόνησης διδακτορικής διατριβής

1. Η ελάχιστη χρονική διάρκεια για την απόκτηση διδακτορικού διπλώματος δεν μπορεί να είναι μικρότερη από τρία (3) πλήρη ημερολογιακά έτη από την ημερομηνία ορισμού της τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής και η μέγιστη τα έξι (6). Στον Τομέα Παιδαγωγικής και για την περίπτωση των υποψηφίων διδασκόντων που γίνονται, κατ' εξαίρεση δεκτοί χωρίς να είναι κάτοχοι ΜΔΕ το ελάχιστο χρονικό όριο απόκτησης της Δ.Δ. ανέρχεται σε τέσσερα (4), τουλάχιστον, ημερολογιακά έτη από την ημερομηνία ορισμού της τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής.

Σε περίπτωση υπέρβασης των ανωτάτων αυτών ορίων, η Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος αποφασίζει τη διαγραφή του υποψήφιου διδάκτορα από το Π.Μ.Σ.

2. Κατά περίπτωση και όταν συντρέχουν αποδεδειγμένα σοβαροί λόγοι, οι οποίοι καθιστούν αδύνατη την εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής, και μετά από αίτησή του υποψήφιου διδάκτορα και ειδικά αιτιολογημένη εισήγηση της τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής, η Γ.Σ.Ε.Σ. μπορεί να αποφασίσει την παράταση φοίτησής του για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα (1) ημερολογιακό έτος. Το χρονικό αυτό διάστημα δεν συνυπολογίζεται στον συνολικό χρόνο, κατά τον οποίο ο υποψήφιος διδάκτορας οφείλει να ολοκληρώσει τη συγγραφή της διδακτορικής του διατριβής. Χορηγείται σε υποψήφιους διδάκτορες που εκπληρώνουν τη στρατιωτική τους θητεία ή σε περιπτώσεις σοβαρής ασθένειας και εγκυμοσύνης, εφόσον αυτοί προσκομίσουν πιστοποιητικό από Δευτεροβάθμια Υγειονομική Επιτροπή, ή για σοβαρούς οικογενειακούς λόγους.

Η πάροδος και του χρόνου παράτασης συνεπάγεται αυτόματα την απώλεια της ιδιότητας του υποψήφιου διδάκτορα και την αφαίρεση του θέματος της διδακτορικής διατριβής κατόπιν απόφασης της Γ.Σ.Ε.Σ.

Άρθρο 6
Γλώσσα διδακτορικής διατριβής

Η διδακτορική διατριβή συγγράφεται στην Ελληνική γλώσσα. Με αιτιολογημένη απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. είναι δυνατή η συγγραφή της διδακτορικής διατριβής σε άλλη γλώσσα.

Άρθρο 7
Λογοκλοπή/Παράλειψη αναφοράς σε χρησιμοποιηθείσα βιβλιογραφία

Καταθέτοντας προς αξιολόγηση τη διδακτορική διατριβή ο υποψήφιος διδάκτορας υποχρεούται να αναφέρει αν χρησιμοποίησε το έργο και τις απόψεις άλλων. Η αντιγραφή αποτελεί σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα. Λογοκλοπή θεωρείται η αντιγραφή εργασίας κάποιου άλλου, καθώς και η χρησιμοποίηση εργασίας άλλου –δημοσιευμένης ή μη– χωρίς τη δέουσα αναφορά. Η παράθεση οποιουδήποτε υλικού τεκμηρίωσης, ακόμη και από μελέτες του ιδίου του υποψηφίου, χωρίς σχετική αναφορά, μπορεί να στοιχειοθετήσει απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. για διαγραφή του, μετά από αιτιολογημένη εισήγησης της τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής

Άρθρο 8
Καθομολόγηση διδασκόντων

Η ανακήρυξη του υποψηφίου σε διδάκτορα γίνεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος με την καθομολόγηση του υποψηφίου, παρουσία του Πρύτανη ή του Αντιπρύτανη. Η αναγόρευση των διδασκόντων γίνεται τρεις φορές τον χρόνο κατά τους μήνες Μάρτιο, Ιούνιο και Νοέμβριο. Για όσους δεν επιθυμούν να δώσουν όρκο θρησκευτικού τύπου, επιτρέπεται απλή επίκληση της τιμής και της συνείδησής τους. Πριν από την καθομολόγηση των υποψηφίων διδασκόντων μπορεί να δοθεί σ' αυτούς πιστοποιητικό για την επιτυχή αποπεράτωση της όλης διαδικασίας. Το Δ.Δ. (μεμβράνη) υπογράφεται από τον Πρύτανη, τον Πρόεδρο και τον Γραμματέα του Τμήματος και σφραγίζεται με τη σφραγίδα του Α.Π.Θ.